

В. Мякотинъ — Теоретикъ польскої національ-демократіи. (Русское Богатство 1909, N 6, ст. 91—127).

Се основна критична оцінка нової книжки Романа Дмовського, Німеччина, Росія і польське питання, що торік вийшла і в російськiм перекладі. Постать д. Р. Дмовського й ідеї його являють ся інтересними й для нас, бо є він провідником польскої націонал-демократії, яка так дасть ся в знаки нам тут у Галичині в образі так зв. всеполяків. Та й сам д. Дмовський не раз висловлював ся в своїх творах про політику польську супроти нас. І в отсій останній своїй праці не забув він згадати про нас, звичайно не „незлим, тихим словом“ (див. напр. ст. 177 перекладу). Д. Мякотин як слід оцінює „воюючий націоналізм“ Дмовського і його фантастичні укладання, в котрих факти дійсного життя часто здобувають зовсім не відповідні обриси або найчуднішим способом переплітають ся з очевидно фантастичними уявленнями“ (напр. інтриги Прусаків проти Поляків, піддержка Німцями Українців, то що).

М. Грушевський — Україна, Білорусь, Литва. „Діло“, 1909, ч. 29 (передр. в *Ukrainische Rundschau* ч. 2). Вказавши на реакційну підоснову ріжного „славянського братання“ та на відсутність в Українців рахунків з германізмом, шан. автор відповідає тим, що кричать про івольованість Українців (через усуване їх від того братання), що івольованість не повинна лякати Українців — раз, а друге, на ділі Українці зовсім не івольовані — їх союзниками природними являють ся колишні історичні товариші — Білорусь і Литва.

Ф. Іванюк — Сучасний стан білоруської квестії. „Діло“ 1909, ч. 57. Автор, навіязуючи до статі дра Свенціцкогo в „Ділі“ 1908 р. про білоруське відроджене, знаємить нас з тими труднощами і перепонами, що спиняють білоруський рух в його розвитку.

Зближім ся до Українців! „Руслап“ чч. 37 і 38. Се переклад статі з литовської часописи „Viltis“ (ч. 10, 1909 р.), котра доводить потребу для Литовців зближення до Українців і спільного з ними порозуміння.

Автономістичні струї серед народностей західної Росії. „Руслап“ чч. 250—257. Се переклад тої частини статі з „Światu Słowiańskiego“ 1909 р., яка торкаєть ся земель заселених нашим народом.

Литовска і білоруска мова в костелах та становиско Поляків до сего постуляту. „Руслап“, 1909, чч. 31—33. Є се переклад частини статі з литовської часописи „Draugja“ з р. 1908, St. Jakstas, Преса Поляків і Великоросів про Литву, де йде мова про польонізаторські заходи в церковній області.